

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

**DECYZJA Nr 187/MON
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 09 września 2009 r.

**w sprawie wprowadzenia zasad współpracy resortu obrony narodowej
z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi**

Na podstawie § 1 pkt 14 lit. c oraz § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 1996 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. Nr 94, poz. 426), w związku z konstytucyjną zasadą pomocniczości państwa wobec obywateli i obowiązkiem współpracy administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi, wynikającym z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.¹⁾), mając na względzie rozwój Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, ustala się, co następuje:

1. Wprowadza się „Zasady współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi”, stanowiące załącznik do decyzji.
2. Traci moc decyzja Nr 257/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 września 2003 r. w sprawie określenia zasad i trybu współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi (Dz. Urz. MON Nr 15, poz. 166).
3. Decyzja wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

Bogdan KLICH

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1462 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, z 2008 r. Nr 209, poz. 1316 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100 i Nr 22, poz. 120.

Załącznik do decyzji Nr 187 /MON
Ministra Obrony Narodowej

ZASADY WSPÓŁPRACY RESORTU OBRONY NARODOWEJ Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI I INNYMI PARTNERAMI SPOŁECZNYMI

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Niniejszy dokument określa:

- 1) ogólne cele i zasady współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi;
- 2) zasady, warunki i procedurę zawierania porozumień o współpracy;
- 3) zasady i harmonogram planowania współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi;
- 4) formy i zasady ogólne merytorycznego i logistycznego (niefinansowego) wspierania organizacji pozarządowych i innych partnerów społecznych, między innymi poprzez udostępnianie nieruchomości, uzbrojenia i sprzętu wojskowego.

§ 2. Poniższe określenia oznaczają:

- 1) organizacja pozarządowa – w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.¹⁾) oznacza w szczególności: stowarzyszenie, związek stowarzyszeń, stowarzyszenie kultury fizycznej, fundację, organizację pracodawców, związek i samorząd zawodowy, uczelnianą organizację studencką, uczniowski lub uczelniany klub sportowy, a także inne niebędące jednostkami sektora finansów publicznych osoby prawne lub jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, z wyłączeniem partii politycznych, fundacji partii politycznych i komitetów wyborczych;
- 2) partner społeczny – oznacza, poza organizacjami pozarządowymi, także:
  - a) jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia,
  - b) podmioty prowadzące działalność społecznie użyteczną, na przykład kulturalną, naukową, badawczo-rozwojową, wychowawczą, sportową, turystyczną i oświatową, przede wszystkim muzea, instytuty badawcze, publiczne i niepubliczne uczelnie i szkoły, na przykład szkoły z rozszerzonym programem edukacji dla bezpieczeństwa lub noszące imiona polskich oddziałów, pododdziałów i formacji zbrojnych, czy też noszące imiona żołnierzy walczących o niepodległość Polski,
  - c) kościelne osoby prawne i inne jednostki organizacyjne, w szczególności organizacje kościelne²⁾, działające na podstawie ustaw o stosunku państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz o stosunku państwa do innych kościołów i związków

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1462 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 94, poz. 651 oraz z 2008 r. Nr 209, poz. 1316.

²⁾ W rozumieniu art. 34 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 29, poz. 154, z późn. zm.), art. 30 ustawy z dnia 4 lipca 1991 r. o stosunku Państwa do Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (Dz. U. Nr 66, poz. 287, z późn. zm.) oraz analogicznych przepisów w ustawach o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych.

wyznaniowych, jeżeli prowadzą działalność pożytku publicznego;

- 3) Minister – Ministra Obrony Narodowej;
- 4) Sekretarz Stanu – Sekretarza Stanu do Spraw Społecznych i Profesjonalizacji;
- 5) Szef Sztabu Generalnego – Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego;
- 6) Dyrektor DWiPO – Dyrektora Departamentu Wychowania i Promocji Obronności;
- 7) Siły Zbrojne – Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) Ministerstwo – Ministerstwo Obrony Narodowej;
- 9) resort – resort obrony narodowej;
- 10) kierownik jednostki organizacyjnej – dowódcę, szefa, komendanta, rektora-komendanta lub dyrektora jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi lub przez niego nadzorowanej – z wyłączeniem przedsiębiorstw państwowych i spółek, dla których Minister jest organem założycielskim lub wykonuje uprawnienia majątkowe Skarbu Państwa – oraz dowódcę jednostki wojskowej, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.³⁾).

Rozdział 2

Podstawowe cele i zasady ogólne

§ 3. Osoby zajmujące kierownicze stanowiska w Ministerstwie, dyrektorzy i szefowie komórek organizacyjnych Ministerstwa oraz kierownicy jednostek organizacyjnych podejmują współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi oraz wspierają inicjatywy społeczne, odpowiednio do swoich kompetencji, kierując się następującymi celami:

- 1) pozyskiwaniem społecznej akceptacji dla polityki obronnej państwa;
- 2) upowszechnianiem działalności wolontariackiej na rzecz obrony narodowej;
- 3) kształtowaniem pozytywnego wizerunku Sił Zbrojnych i służby wojskowej.

§ 4. Współpraca z partnerami społecznymi opiera się na zasadach pomocniczości, jawności i przejrzystości działania, efektywności, równoprawnego traktowania i poszanowania autonomiczności partnerów społecznych.

§ 5. Współpraca, o której mowa w § 3 i § 4, może być podejmowana wyłącznie z podmiotami, które zachowują neutralność w sprawach politycznych, działają niezależnie od partii politycznych lub innych organizacji o charakterze politycznym.

§ 6. Minister kieruje współpracą resortu z partnerami społecznymi za pośrednictwem Sekretarza Stanu.

§ 7. Sekretarz Stanu wykonuje zadania wynikające z § 6 przy pomocy Departamentu Wychowania i Promocji Obronności, w szczególności:

- 1) określa w corocznych wytycznych do działalności wychowawczej i promocyjnej bieżące i perspektywiczne potrzeby Sił Zbrojnych w zakresie współpracy z partnerami społecznymi;
- 2) koordynuje planowanie i prowadzenie współpracy z partnerami społecznymi;

---

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 180, poz. 1109, Nr 206, poz. 1288, Nr 208, poz. 1308, Nr 223, poz. 1456 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120.

- 3) przeprowadza roczną ocenę współpracy resortu z partnerami społecznymi.

Rozdział 3

Porozumienia o współpracy

§ 8. Porozumienie o współpracy z partnerem społecznym, zwane dalej „porozumieniem”, jest dokumentem potwierdzającym wolę rozwijania stałej współpracy, który w szczególności:

- 1) określa cele, obszar i formy współdziałania, zobowiązania stron, warunki i czas współpracy oraz zasady rozwiązania porozumienia;
- 2) angażuje partnera społecznego do wykonania określonych zadań z zakresu obronności i bezpieczeństwa narodowego przy wsparciu resortu.

§ 9. Przedmiotem porozumień nie mogą być, regulowane odrębnymi przepisami i umowami: dotacje celowe, nieodpłatne przekazywanie mienia ruchomego Skarbu Państwa będącego w użytkowaniu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi lub przez niego nadzorowanych, patronaty honorowe, ani też użyczenie, najem lub dzierżawa mienia Skarbu Państwa będącego w trwałym zarządzie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi lub przez niego nadzorowanych.

§ 10. 1. Porozumienia z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi mogą być zawierane przez kierownika jednostki organizacyjnej od szczebla dowódcy jednostki wojskowej, zwanego dalej „dowódcą jednostki wojskowej”, odpowiednio do kompetencji, po przeprowadzeniu procedury, zgodnej z ideą i zapisami niniejszej decyzji.

2. Wnioski o podpisanie porozumienia z dowódcą jednostki wojskowej rozpatruje szef oddziału (wydziału) wychowawczego lub sekcji wychowawczej, który w razie potrzeby uzgadnia treść porozumienia z komórkami wewnętrznymi jednostki wojskowej, lub też z dowództwem rodzaju Sił Zbrojnych (równorzędnym), Dowódcą Garnizonu Warszawa, Komendantem Głównym Żandarmerii Wojskowej lub rektorem-komendantem uczelni wojskowej bezpośrednio nadzorowanej przez Ministra (zwanym dalej „rektorem-komendantem”).

3. Projekt porozumienia wymaga uzasadnienia i uzgodnienia z dysponentem środków budżetowych sprawującym obsługę finansową jednostki wojskowej, jeżeli porozumienie może powodować wydatki finansowe, wcześniej nie planowane w budżecie jednostki.

4. Projekt porozumienia – przed przedstawieniem go do podpisu dowódcy jednostki wojskowej – wymaga adnotacji (parafy) radcy prawnego (lub podmiotu sprawującego obsługę prawną jednostki wojskowej) potwierdzającej uzgodnienie projektu pod względem prawnym i redakcyjnym.

§ 11. 1. Dowódca jednostki wojskowej zamieszcza treść podpisanego porozumienia na stronie internetowej jednostki oraz składa meldunek pisemny o podpisaniu porozumienia równocześnie do bezpośredniego przełożonego, wyższych przełożonych oraz, odpowiednio, do dowódcy rodzaju Sił Zbrojnych (równorzędnego), Dowódcy Garnizonu Warszawa lub Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, a także do Dyrektora DWiPO – niezwłocznie po zawarciu porozumienia.

2. Radca prawny jednostki wojskowej dokonuje bieżącej oceny zgodności podpisanych porozumień o współpracy z przepisami prawa.

§ 12. Dyrektor DWiPO, poza zadaniami wynikającymi z § 7, wykonuje zadania bezpośrednio związane z zawieraniem, obowiązywaniem i rozwiązywaniem porozumień z Ministrem, w szczególności:

- 1) rozpatruje wnioski o podpisanie porozumień i uzgadnia treść porozumień, stosownie do

wytycznych stanowiących załącznik do decyzji Nr 232/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 22 listopada 1999 r. w sprawie działalności legislacyjnej w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. MON z 2005 r. Nr 8, poz. 63, z późn. zm.);

- 2) przeprowadza roczny przegląd porozumień z Ministrem, obejmujący między innymi ocenę realizacji porozumień oraz ocenę ich zgodności z obowiązującymi przepisami;
- 3) prowadzi ewidencję wniosków i porozumień z Ministrem.

§ 13. Partner społeczny będący stroną porozumienia z Ministrem przekazuje Dyrektorowi DWiPO do dnia 31 marca każdego roku informację o realizacji porozumienia w roku poprzednim w celu przeprowadzenia oceny przebiegu i wyników współdziałania.

§ 14. Porozumienia, o których mowa w § 10 i § 12, mogą być zawarte z partnerami społecznymi, którzy:

- 1) wystąpią z wnioskiem, uzasadnieniem wniosku i projektem porozumienia do Ministra lub dowódcy jednostki wojskowej, odpowiednio do projektu;
- 2) mają osobowość prawną i ją udokumentują aktualnym odpisem z Krajowego Rejestru Sądowego lub z innego rejestru, z wyłączeniem szkół publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych – w rozumieniu ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁴⁾);
- 3) dostarczą statut oraz sprawozdanie z działalności i sprawozdanie finansowe (bilans, rachunek wyników lub rachunek zysków i strat, informację dodatkową) za ostatni rok, zatwierdzone przez statutowy organ nadzorczy;
- 4) wykażą w uzasadnieniu wniosku realną możliwość wywiązania się z zobowiązań wynikających z projektu porozumienia, między innymi poprzez informacje o czasie, formach i zasięgu działania, potencjale osobowym i rzeczowym, dotychczasowych osiągnięciach, współpracy z resortem i planowanym rozwoju.

§ 15. 1. Partner społeczny wnoszący o podpisanie porozumienia, poza spełnieniem wymogów, o których mowa § 14, składa pisemne oświadczenie, że:

- 1) nie zalega z płatnościami wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego;
- 2) zachowuje neutralność w sprawach politycznych, działa zgodnie ze statutem i innymi wewnętrznymi dokumentami;
- 3) nie jest wykonawcą odpłatnej umowy na rzecz resortu, ani nie działa na rzecz takiego wykonawcy, z wyłączeniem umów wykonania zadań publicznych zleconych w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 4) nie podlega odpowiedzialności na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. Nr 197, poz. 1661, z późn. zm.⁵⁾);

---

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33 i Nr 31, poz. 206.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 191, poz. 1956 i Nr 243, poz. 2442, z 2005 r. Nr 157, poz. 1316, Nr 178, poz. 1479, Nr 180, poz. 1492 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 120, poz. 826 oraz z 2007 r. Nr 75, poz. 492 i Nr 166, poz. 1172, z 2008 r. Nr 214, poz. 1344 oraz z 2009 r. Nr 20, poz. 106.

5) żadna z osób znajdujących się w organach zarządzających lub nadzorczych podmiotu wnioskującego o zawarcie porozumienia:

- a) nie jest wykonawcą, o którym mowa w ust. 1 pkt 3,
- b) nie była prawomocnie skazana za przestępstwa i nie toczy się przeciwko tym osobom postępowanie karne w sprawach o przestępstwa.

2. Jeżeli w czasie trwania porozumienia wystąpią okoliczności, o których mowa w ust. 1, partner społeczny jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie Ministra lub, odpowiednio, dowódcę jednostki wojskowej, z którym porozumienie zostało zawarte.

§ 16. 1. Porozumienie może zostać rozwiązane z zachowaniem okresu wypowiedzenia określonego w treści porozumienia, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego.

2. Minister lub dowódca jednostki wojskowej może rozwiązać zawarte przez siebie porozumienie w trybie natychmiastowym, bez zachowania okresu wypowiedzenia – w razie naruszenia porozumienia lub wystąpienia okoliczności, o których mowa § 15 ust. 1.

§ 17. Minister lub dowódca jednostki wojskowej, z którym porozumienie zostało zawarte, nie ponoszą odpowiedzialności cywilnej i innej za zdarzenia, które wystąpią podczas lub w związku z realizacją zawartego przez nich porozumienia.

§ 18. W sprawach nie uregulowanych w porozumieniu mają zastosowanie postanowienia ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.).

Rozdział 4

Planowanie współpracy z partnerami społecznymi

§ 19. Planowanie współpracy z partnerami społecznymi zapewnia harmonijne wykonywanie zadań służbowych przy wspieraniu inicjatyw społecznych służących realizacji celów, o których mowa w § 3.

§ 20. Planowanie współpracy z partnerami społecznymi obejmuje:

- 1) plan uroczystości państwowych, wojskowych i obchodów rocznicowych z udziałem partnerów społecznych, będący częścią planu zasadniczych przedsięwzięć Ministerstwa Obrony Narodowej;
- 2) plan współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi, zwany dalej „planem współpracy”, będący częścią planu zasadniczych przedsięwzięć, odpowiednio, rodzaju Sił Zbrojnych (jednostki organizacyjnej równorzędnej), Garnizonu Warszawa, Żandarmerii Wojskowej lub uczelni wojskowej bezpośrednio podległej Ministrowi.

§ 21. Dyrektor DWiPO opracowuje plan współpracy na podstawie wniosków partnerów społecznych oraz inicjatyw kierowników jednostek organizacyjnych.

§ 22. Roczny plan współpracy na rok następny jest opracowywany w następujących terminach:

- 1) do 10 sierpnia – organizacje pozarządowe i inni partnerzy społeczni zgłaszają do Dyrektora DWiPO wnioski do planu współpracy, wstępnie uzgodnione z właściwym kierownikiem jednostki organizacyjnej;
- 2) do 31 sierpnia – Dyrektor DWiPO przesyła projekt planu współpracy do Szefa Sztabu Generalnego, Dowódcy Garnizonu Warszawa, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej i rektorów-komendantów w celu uzgodnienia;

- 3) do 25 września – Szef Sztabu Generalnego, Dowódca Garnizonu Warszawa, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej i rektorzy-komendanci uzupełniają plan współpracy o wnioski kierowników podległych jednostek organizacyjnych i przesyłają do Dyrektora DWiPO uzgodniony plan współpracy;
- 4) do 5 października – Dyrektor DWiPO przesyła uzgodniony plan współpracy do Sekretarza Stanu do zatwierdzenia;
- 5) do 15 października – zatwierdzony przez Sekretarza Stanu plan współpracy Dyrektor DWiPO przesyła do Szefa Sztabu Generalnego, Dowódcy Garnizonu Warszawa, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej i rektorów-komendantów w celu realizacji oraz ogłasza plan współpracy na stronie internetowej DWiPO;
- 6) do 31 października – dowódcy rodzajów Sił Zbrojnych (równorzędni), Dowódca Garnizonu Warszawa, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej i rektorzy-komendanci opracowują własne plany na podstawie zatwierzonego planu współpracy, ogłaszają je na stronach internetowych i przesyłają do podległych jednostek organizacyjnych w celu realizacji.

§ 23. Wnioski, o których mowa w § 21, muszą zawierać między innymi następujące informacje:

- 1) szczegółowy zakres i rodzaj oczekiwanego od resortu merytorycznego i logistycznego wsparcia przedsięwzięcia;
- 2) nazwę jednostki wojskowej lub innej jednostki organizacyjnej, z którą wnioskodawca wstępnie ustalił wsparcie przedsięwzięcia;
- 3) źródła finansowania przedsięwzięcia;
- 4) nazwy współorganizatorów;
- 5) przewidywaną liczbę uczestników;
- 6) planowane działania promocyjne.

§ 24. 1. Szef Sztabu Generalnego, Dowódca Garnizonu Warszawa, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej oraz rektorzy-komendanci przeprowadzają roczną ocenę przebiegu i wyników współpracy w podległych jednostkach organizacyjnych oraz przesyłają do Sekretarza Stanu informację na ten temat do 31 marca każdego roku według wzoru określonego w załączniku do niniejszych zasad współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, obejmuje między innymi: realizację porozumień dowódców i planu współpracy, dane liczbowe dotyczące zawartych porozumień, wsparcia merytorycznego i logistycznego, o którym mowa w § 25 i § 26, udostępniania nieruchomości lub ich części, o którym mowa w § 27, § 28 i § 29, oraz wnioski dotyczące współpracy z partnerami społecznymi.

Rozdział 5

Merytoryczne i logistyczne wspieranie inicjatyw partnerów społecznych

§ 25. 1. Podstawą udzielania wsparcia merytorycznego i logistycznego dla inicjatyw partnerów społecznych są plany współpracy, o których mowa w § 20.

2. Wsparcie merytoryczne i logistyczne obejmuje między innymi: pomoc organizacyjną, aktywne uczestnictwo przedstawicieli resortu w przedsięwzięciach partnera społecznego, udostępnianie uzbrojenia i sprzętu wojskowego, pomieszczeń, poligonów, hal sportowych, strzelnic oraz innych nieruchomości lub ich części niezbędnych do realizacji inicjatyw uwzględnionych w planach, a także udział żołnierzy w tych inicjatywach.

§ 26. Wsparcie logistyczne inicjatyw nieobjętych planem współpracy może być udzielone

tylko w sytuacjach uzasadnionych szczególnymi potrzebami Sił Zbrojnych lub ważnymi względami społecznymi.

§ 27. Udostępnianie partnerom społecznym uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz nieruchomości wojskowych lub ich części – następuje odpłatnie lub nieodpłatnie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej w trybie wynikającym z właściwości jednostek i komórek organizacyjnych resortu, za zgodą właściwego dowódcy rodzaju Sił Zbrojnych (równorzędnego), Dowódcy Garnizonu Warszawa, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej lub rektora-komendanta, z zastrzeżeniem § 28 i § 29.

§ 28. Kierownicy klubów garnizonowych⁶⁾ mogą nieodpłatnie udostępniać pomieszczenia klubowe partnerom społecznym, szczególnie organizacjom pozarządowym zrzeszającym kombatantów, weteranów misji wojskowych poza granicami kraju i byłych żołnierzy zawodowych, w celu przeprowadzenia przedsięwzięć na rzecz obronności oraz imprez artystycznych, oświatowych, integrujących środowiska lokalne z Siłami Zbrojnymi.

§ 29. 1. Nieruchomości wojskowe lub ich części mogą być bezpłatnie udostępniane organizacjom pozarządowym, w miarę możliwości, w celu prowadzenia statutowej działalności pożytku publicznego z zakresu obrony narodowej, niezależnie od zawarcia porozumienia o współpracy, na podstawie umowy użyczenia – zawartej przez szefa właściwego terytorialnie zarządu infrastruktury.

2. Użyczenie, o którym mowa w ust. 1, następuje na wniosek organizacji pozarządowej, pozytywnie zaopiniowany przez bezpośredniego użytkownika nieruchomości i skierowany do szefa właściwego terytorialnie zarządu infrastruktury.

3. Bezpośredni użytkownik użyczonej nieruchomości składa meldunek pisemny o fakcie użyczenia do dowódcy rodzaju Sił Zbrojnych (równorzędnego), Dowódcy Garnizonu Warszawa lub Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej – w terminie 14 dni po otrzymaniu od organizacji pozarządowej kopii umowy użyczenia.

---

⁶⁾ Od 1.01.2010 r. w wyniku zmian organizacyjnych zawartych w „Koncepcji działalności wychowawczej w warunkach profesjonalizacji Sił Zbrojnych RP”, zatwierdzonej przez Ministra Obrony Narodowej w dniu 29.10.2008 r., § 25 będzie dotyczył: kierowników klubów rodzajów Sił Zbrojnych, Śląskiego Okręgu Wojskowego, Dowództwa Garnizonu Warszawa, 2 Korpusu Zmechanizowanego, Inspektoratu Sił Zbrojnych, Żandarmerii Wojskowej i akademii wojskowych (jako kierowników samodzielnych jednostek organizacyjnych) oraz dowódców jednostek wojskowych, którym zostaną podporządkowane pozostałe kluby garnizonowe i żołnierskie.

UZASADNIENIE

projektu decyzji w sprawie wprowadzenia zasad współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi

Cele nowej regulacji

Proponowana decyzja zastępuje decyzję Nr 257/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 września 2003 r. w sprawie określenia zasad i trybu współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi (Dz. Urz. MON Nr 15, poz. 166), regulującą w resorcie współpracę opartą na porozumieniach. Na potrzebę zmiany powyższej decyzji – przede wszystkim ze względu na ograniczenie możliwości zawierania porozumień o współpracy dopiero od szczebla dowódcy brygady oraz małą przyczystość przepisów dotyczących warunków udostępniania organizacjom pozarządowym nieruchomości i sprzętu wojskowego – wielokrotnie wskazywali dowódcy jednostek wojskowych i szefowie oddziałów wychowawczych rodzajów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (zwanymi dalej „Siłami Zbrojnymi”).

Podstawową formą zaangażowania społeczeństwa w działania na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa jest rozwijanie współpracy Sił Zbrojnych z organizacjami pozarządowymi, a także z innymi partnerami społecznymi, takimi jak jednostki samorządu terytorialnego, uczelnie, szkoły, muzea czy organizacje kościelne, których obszary działania zbiegają się z dziedziną obronności. Świadomość wzajemnych więzi sprzyja z kolei procesowi uzawodowienia wojska.

Potrzeba współpracy nakłada się na jej obowiązek, wynikający z konstytucyjnej zasady „pomocniczości umacniającej uprawnień obywateli i ich wspólnot” oraz z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o pożytku publicznym i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.). Niniejszy projekt decyzji ma zatem na celu wskazanie na potrzebę i obowiązek współpracy z partnerami społecznymi oraz stworzenie możliwości prawnych rozwijania w społecznościach lokalnych wielostronnej współpracy jednostek wojskowych z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi.

Proponowana decyzja określa ogólne cele i zasady prowadzenia współpracy w resorcie obrony narodowej oraz reguluje kwestie dotyczące zawierania, realizacji i rozwiązywania porozumień o współpracy, planowania i nadzorowania współpracy oraz udzielania pomocy merytorycznej i logistycznej. Pomoc logistyczna obejmuje między innymi udostępnianie nieruchomości, uzbrojenia i sprzętu wojskowego na cele współpracy, a także udział żołnierzy w przedsięwzięciach partnerów społecznych. Projekt nie reguluje zlecania zadań publicznych, przekazywania mienia ruchomego i przyznawania patronatu honorowego nad przedsięwzięciami partnerów społecznych, bowiem poszczególne formy współpracy zostały uregulowane w odrębnych przepisach resortu obrony.

Główne zmiany w odniesieniu do decyzji nr 257/MON

1. Rozszerzenie zakresu podmiotowego

Niniejszy projekt decyzji dotyczy współpracy nie tylko z organizacjami pozarządowymi, ale również z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami, w tym kościelnymi, prowadzącymi działalność w dziedzinie obrony narodowej i innych sferach działalności pożytku publicznego, np. kultury, nauki, oświaty, sportu i turystyki. Zostali oni określani nazwą „partnerzy społeczni”, w odróżnieniu od partnerów gospodarczych. Uwzględnienie tych podmiotów w przepisach resortu obrony jest potwierdzeniem praktyki i powinno być impulsem do budowania

przez jednostki wojskowe wielostronnych więzi lokalnych.

1. Określenie obszaru współpracy poprzez cele

Zakres współpracy określony w pkt 1 i pkt 4 ppkt 2 decyzji Nr 257/MON został ograniczony do organizacji pozarządowych, które prowadzą statutową działalność związaną z obronnością państwa. Ponadto w pkt 2 decyzji nr 257/MON został podany zamknięty katalog obszarów składających się na pojęcie "działalności związanej z obronnością państwa". Dzisiaj zatem przepisy decyzji nie pozwalają na udział jednostki wojskowej na przykład w dużych i nagłośnionych medialnie wydarzeniach muzycznych dla młodych ludzi, czy też w festynach lokalnych na rzecz osób niepełnosprawnych, organizowanych przez organizacje, które nie mają w swoim statucie zapisanych celów „związanych z obronnością państwa” – mimo że wydarzenia takie mogą doskonale posłużyć do realizacji potrzeb resortu, na przykład w zakresie kształtowania pozytywnego wizerunku Sił Zbrojnych.

Nowa regulacja pozwoli na współpracę ze wszystkimi organizacjami pozarządowymi, niezależnie od tego, czy mają w statucie zapisane cele związane z obronnością. Proponujemy, aby przy podejmowaniu decyzji o współpracy kierować się przede wszystkim możliwością skorzystania z inicjatyw różnych partnerów społecznych do realizacji celów resortu. Cele te zostały określone następująco: 1) pozyskiwanie społecznej akceptacji dla polityki obronnej państwa; 2) upowszechnianie działalności wolontariackiej na rzecz obrony narodowej; 3) kształtowanie pozytywnego wizerunku Sił Zbrojnych i służby wojskowej.

2. Umożliwienie zawierania porozumień od szczebla jednostki wojskowej

Zgodnie z oczekiwaniami zarówno ze strony dowódców jednostek wojskowych, jak i organizacji pozarządowych, w celu stworzenia możliwości rozwoju współpracy lokalnej, proponuje się w projekcie, aby porozumienia mogły być zawierane przez kierowników jednostek organizacyjnych od szczebla dowódcy jednostki wojskowej w rozumieniu art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 z późn. zm.), odpowiednio do kompetencji dowódcy.

3. Określenie warunków i procedury zawarcia porozumienia, a także przyczyny rozwiązania porozumienia

Decyzja Nr 257/MON nie precyzuje warunków i procedury zawarcia porozumienia ani przyczyn jego rozwiązania. Mając na uwadze zasady przejrzystości, jawności i równego traktowania partnerów społecznych resortu, w projekcie nowej decyzji zostały określone wszystkie warunki, jakie musi spełnić podmiot wnioskujący o porozumienie o współpracy, oraz okoliczności, które mogą być podstawą rozwiązania porozumienia w trybie natychmiastowym. Warunki te dotyczą zarówno partnerów społecznych wnioskujących o podpisanie porozumienia z Ministrem, jak i tych, którzy występują o porozumienie z dowódcą jednostki wojskowej.

Jako przepisy wyznaczające postępowanie proceduralne w odniesieniu do projektów porozumień z Ministrem zostały wskazane wytyczne w sprawie działalności legislacyjnej w resorcie obrony narodowej (załącznik do decyzji nr 232/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 22 listopada 1999 r.; Dz. Urz. MON z 2005 r. Nr 8, poz. 63, z późn. zm.), zaś w odniesieniu do porozumień z dowódcami jednostek wojskowych zostały odpowiednio zastosowane § 1 ust. 4 i § 15 ust. 1 wyżej wymienionych wytycznych. Oznacza to, że projekt porozumienia z dowódcą jednostki wojskowej musi być opatrzony adnotacją radcy prawnego o uzgodnieniu pod względem prawnym i redakcyjnym, a jeżeli porozumienie może spowodować skutki finansowe – musi być uzgodnione z dysponentem środków budżetowych sprawującym obsługę finansową jednostki.

4. Uniezależnienie udostępniania mienia od porozumień o współpracy

W decyzji Nr 257/MON porozumienie z Ministrem Obrony Narodowej zostało nazwane podstawowym dokumentem normującym współpracę resortu z organizacjami pozarządowymi. Obecnie zatem porozumienie z Ministrem (lub dowódcą od szczebla brygady lub równorzędnego) jest konieczne do podejmowania w resorcie współpracy z organizacjami pozarządowymi i udostępniania „przez resort nieruchomości, pomieszczeń, sprzętu, środków łączności” organizacjom pozarządowym. W związku z tym, że przepis ten nie ma umocowania ustawowego, a ponadto powoduje instrumentalne podejście do zawierania porozumień o współpracy, niniejszy projekt znosi to ograniczenie.

5. Formy i ogólne zasady udzielania wsparcia merytorycznego i logistycznego

W nowej regulacji nie ma potrzeby ani możliwości szczegółowego określenia rodzaju umowy cywilnoprawnej (lub umów) jako podstawy udostępnienia mienia (nieruchomości, uzbrojenia i sprzętu wojskowego) w odniesieniu do wszystkich podmiotów objętych regulacją i wielu potencjalnych form współpracy, a także – nie ma potrzeby określenia precyzyjnych warunków tej umowy (umów). Takie podejście wynika przede wszystkim z faktu, że DWiPO proponuje, aby udostępnienie mienia nie było zależne od porozumienia o współpracy.

Ponadto, różnorodność podmiotów objętych niniejszym projektem i ich inicjatyw, a co za tym idzie – konieczność szczegółowych rozwiązań – stanowi poważny argument za tym, aby to zarządcy i dysponenci nieruchomości oraz gestorzy uzbrojenia i sprzętu wojskowego razem z centralnymi organami logistycznymi decydowali – zgodnie ze swoimi właściwościami, zasadami racjonalnej gospodarki i możliwościami – o warunkach umowy cywilnoprawnej jako podstawy udostępnienia mienia.

Niniejszy projekt reguluje jedynie te aspekty wsparcia merytorycznego i logistycznego, które mogą usprawnić współpracę z partnerami społecznymi, zapewnić jej rozwój w Siłach Zbrojnych oraz wspomagać potrzebę utrzymania naturalnych więzi zawodowych między środowiskami żołnierzy w służbie czynnej z byłymi żołnierzami zawodowymi, weteranami misji wojskowych i kombatantami.

W projekcie rozróżnia się udzielanie wsparcia w celu realizacji poszczególnych inicjatyw partnerów społecznych (§ 25, § 26 i § 28) oraz wspieranie działalności statutowej organizacji pozarządowych w dziedzinie obronności poprzez użyczenie pomieszczeń na siedzibę (§ 29).

Proponuje się następujące zasady udzielania pomocy logistycznej:

- 1) udostępnianie mienia wojskowego następuje niezależnie od porozumień o współpracy (§ 25 i § 29 ust. 1);
- 2) podstawą udzielania pomocy merytorycznej i logistycznej w celu realizacji inicjatyw partnerów społecznych jest plan współpracy (§ 25);
- 3) wyjątki od powyższej zasady muszą być uzasadnione szczególnymi potrzebami Sił Zbrojnych lub ważnymi względami społecznymi (§ 26);
- 4) udostępnianie mienia może następować na podstawie umowy cywilnoprawnej płatnej lub bezpłatnej – zawartej w trybie wynikającym z właściwości jednostek i komórek organizacyjnych resortu, za zgodą właściwego dowódcy rodzaju Sił Zbrojnych (równorzędnego), Dowódcy Garnizonu Warszawa, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej lub rektora-komendanta (§ 27);
- 5) organizacje pozarządowe, które prowadzą statutową działalność pożytku publicznego z zakresu obrony narodowej, mogą korzystać z pomieszczeń wojskowych na podstawie umowy użyczenia zawartej przez szefa zarządu infrastruktury;

- 6) kierownicy klubów garnizonowych mogą nieodpłatnie udostępniać pomieszczenia klubowe partnerom społecznym do przeprowadzenia przedsięwzięć na rzecz obronności oraz imprez artystycznych, oświatowych, integrujących środowiska lokalne z Siłami Zbrojnymi. Od 1.01.2010 r., po zmianach organizacyjnych wynikających z „Koncepcji działalności wychowawczej w warunkach profesjonalizacji Sił Zbrojnych RP” będą to kierownicy klubów rodzajów Sił Zbrojnych, Śląskiego Okręgu Wojskowego, Dowództwa Garnizonu Warszawa, 2 Korpusu Zmechanizowanego, Inspektoratu Sił Zbrojnych, Żandarmerii Wojskowej i uczelni wojskowych, a także dowódcy jednostki wojskowej, którym będą podporządkowane pozostałe kluby garnizonowe i żołnierskie.

6. Patronaty tylko nad przedsięwzięciami

Nowa decyzja nie uwzględnia pkt 13 decyzji Nr 257/MON, który zezwala na obejmowanie przez jednostki wojskowe patronatów „nad terenowymi jednostkami organizacyjnymi organizacji pozarządowych”, gdyż jest to przepis sprzeczny z decyzją Nr 280/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu przyznawania patronatu honorowego lub uczestnictwa Ministra Obrony Narodowej w Komitecie Honorowym (Dz. Urz. MON Nr 13, poz. 151). Decyzja Nr 280/MON zezwala na obejmowanie w resorcie patronatów honorowych tylko nad przedsięwzięciami.

Przewidywane skutki finansowe

Koszty współpracy z organizacjami pozarządowymi, będącej ustawowym obowiązkiem organów administracji publicznej, są planowane w budżecie. Proponowane w decyzji rozwiązania nie spowodują dodatkowych wydatków budżetowych w resorcie.

Przewidywane skutki prawne

Wejście w życie projektu niniejszej decyzji spowoduje konieczność wprowadzenia następujących zmian w przepisach resortu:

1. W decyzji Nr 33/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 18 lutego 2002 r. w sprawie użyczenia Agencji Mienia Wojskowego przez jednostki organizacyjne podporządkowane Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane nieruchomości oraz przekazywania na przechowanie rzeczy ruchomych stanowiących ich integralne wyposażenie (Dz. Urz. MON Nr 3, poz. 21) w pkt 2 ppkt 1 należy wykreślić słowa „(...) z którymi Minister Obrony Narodowej zawarł porozumienia o współpracy”;

2. W decyzji Nr 212/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 kwietnia 2008 r. w sprawie działalności promocyjnej w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. MON Nr 9, poz. 117) pkt 14 powinien mieć zapis: „Do celów promocyjnych, za zgodą właściwego dowódcy rodzaju Sił Zbrojnych (równorzędnego), Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, Dowódcy Garnizonu Warszawa lub komendanta-rektora uczelni wojskowej bezpośrednio nadzorowanej przez Ministra może być wykorzystane uzbrojenie i sprzęt wojskowy, a także nieruchomości wojskowe lub ich części”.

W Z Ó R

.....
jednostka organizacyjna

Informacja o wynikach współpracy z partnerami społecznymi¹⁾ w roku .....

I. Porozumienia o współpracy

1. Wykaz porozumień zawartych w roku sprawozdawczym (w układzie alfabetycznym według nazwy partnera społecznego)

Lp.	Pełna nazwa partnera społecznego + podstawa przyznania osobowości prawnej ²⁾	Stanowisko osoby funkcyjnej, która podpisała porozumienie + nazwa jednostki organizacyjnej	Data zawarcia porozumienia	Cele porozumienia (obszary współpracy)
Porozumienia z organizacjami pozarządowymi				
1.				
itd.				
Porozumienia z innymi partnerami społecznymi				
1.				
itd.				

2. Wykaz porozumień rozwiązanych w roku sprawozdawczym (w układzie alfabetycznym według nazwy partnera społecznego)

Lp.	Pełna nazwa partnera społecznego	Stanowisko osoby funkcyjnej, która podpisała porozumienie	Data zawarcia porozumienia	Data i przyczyny rozwiązania porozumienia
Porozumienia z organizacjami pozarządowymi				
1.				
itd.				
Porozumienia z innymi partnerami społecznymi				
1.				
itd.				

3. Ogółem liczba porozumień o współpracy obowiązujących wg stanu na dzień 31 grudnia ..... r. :
- a) z organizacjami pozarządowymi .....
- b) z innymi partnerami społecznymi .....

¹⁾ Pojęcie „partner społeczny” zostało określone w § 2 pkt 2 „Zasad współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi” – załącznika do decyzji nr 187/MON z dnia 9 czerwca 2009 r.

²⁾ Podanie podstawy prawnej (nr KRS lub innego rejestru) nie dotyczy szkół publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, które nie mają osobowości prawnej, lecz dowódcy mogą zawierać z nimi porozumienia (§ 14 pkt 1).

II. Realizacja planu współpracy jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i partnerami społecznymi

W poniższej tabeli proszę podać liczby przedsięwzięć z podziałem na grupy partnerów społecznych, którzy byli organizatorami przedsięwzięć. W razie gdy jedno przedsięwzięcie organizowali partnerzy społeczni z różnych grup, należy wszystkie te grupy uwzględnić w podanych liczbach. W ostatniej kolumnie należy uwzględnić tych partnerów społecznych, którzy nie byli inicjatorami ani organizatorami przedsięwzięcia, lecz uczestniczyli w nim aktywnie (np. uczniowskie kluby sportowe biorące udział w zawodach organizowanych przez stowarzyszenie i władze samorządowe) lub jako widzowie.

Inicjatorzy i współorganizatorzy przedsięwzięć	Liczba przedsięwzięć zaplanowanych	Liczba przedsięwzięć zrealizowanych		Liczba partnerów społecznych jako uczestników
		zaplanowanych	pozaplanowanych	
Stowarzyszenia				
Fundacje				
Uczelniany klub sportowy				
Uczniowski klub sportowy				
Inne organizacje pozarządowe (proszę podać jakie)				
Jednostki samorządu terytorialnego				
Uczelnie wyższe				
Szkoły				
Muzea				
Kościelne osoby prawne i inne kościelne jednostki organizacyjne				
Inni partnerzy społeczni (proszę podać ich nazwy)				

III. Wsparcie merytoryczne i logistyczne inicjatyw partnerów społecznych

Liczba przedsięwzięć, które jednostka organizacyjna wspierała w następującej sposób:							
pomoc organizacyjna i koncepcyjna	ceremoniał , asysta wojskowa	udział orkiestry wojskowej	udostępnienie				patronat honorowy
			pomieszczeń	terenu wojskowego	sprzętu wojskowego	uzbrojenia	

IV. Wykaz organizacji pozarządowych mających siedzibę na terenie nieruchomości wojskowych, których dysponentem jest jednostka organizacyjna przygotowująca niniejszą informację, według stanu na dzień 31 grudnia ..... r. – z podaniem nazwy i nr umowy cywilnoprawnej zawartej przez zarządcę mienia:

V. Inicjatywy jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej

1. Jakie działania jednostka podjęła w celu rozwijania współpracy ze społecznością lokalną?
2. Z jakimi wnioskami o powierzenie organizacjom pozarządowym wykonania zadania publicznego jednostka wystąpiła do MON?
3. Jakie zespoły doradcze lub inicjatywne z udziałem organizacji pozarządowych zostały w jednostce utworzone?

VI. Ocena wyników współpracy

1. Proszę wymienić 5 lub mniej organizacji pozarządowych oraz 5 lub mniej innych partnerów społecznych, z którymi współpracę jednostka organizacyjna ocenia najwyżej, oraz uzasadnić swój wybór (lub proszę określić przyczynę braku takich partnerów).
2. Proszę wymienić do 10 przedsięwzięć (inicjatyw własnych lub innych jednostek organizacyjnych resortu), będących najlepszą (najbardziej efektywną) – według oceny kierownika jednostki organizacyjnej – realizacją celów współpracy określonych w § 3 „Zasad współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi” (lub proszę określić przyczynę braku takich przedsięwzięć).

VII. Wnioski dotyczące prowadzenia współpracy z partnerami społecznymi

1. Czy wprowadzone decyzją nr 187/MON z dnia 9 czerwca 2009 r. zasady współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi odpowiadają potrzebom Sił Zbrojnych i sprzyjają rozwojowi współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi czy tę współpracę utrudniają?
2. Propozycje nowych rozwiązań lub zgłoszenie problematyki do analizy z zakresu współpracy resortu obrony narodowej z partnerami społecznymi.

Podpis kierownika jednostki organizacyjnej